

Kazimierz Radwański

Kraków - Śródmieście. Wiercenia archeologiczno-geologiczne

Informator Archeologiczny : badania 6, 191-192

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadzili mgr mgr Jacek Rejniak i Emil Zaitz pod kierownictwem mgr Teresy Radwańskiej. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Osadnictwo i umocnienia wczesnośredniowieczne.

Największe prace ratownicze przeprowadzono w wykopach instalacji ciepłowniczej na plantach przy ul. Waryńskiego / Waryńskiego-planty , wyk. IV/ w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Grodzkiej. Na przestrzeni ponad 40 m uchwycono piaszczysto-humusowe i ilaste warstwy kulturowe wczesnośredniowieczne i średniowieczne a miejscami całec. Część tych warstw można wiązać z umocnieniami i osadnictwem wczesnośredniowiecznego Okołu. Wyżej wymienione obserwacje uzupełniono odwiertami archeologiczno-geologicznymi, uzyskując dodatkowo głębokość występowania calca i stopień nachylenia warstw. Z zabytków ruchomych znaleziono głównie ceramikę.

Ponadto warstwy wczesnośredniowieczne i całec odsłonięto w wykopach instalacyjnych na ul. Stolarskiej 9 i u północnego wylotu ul. Poselskiej, a w północnej części Śródmieścia tj. przy ul. Basztowej-planty wyk. I - całec

KRAKÓW-ŚRÓDMIEŚCIE
Wiercenia archeologiczno-geologiczne

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Kazimierz Radwański i zespół. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Osadnictwo wczesnośredniowieczne i średniowieczne.

W roku 1972 kontynuowano badania przy pomocy wierceń. Zagęszczono liczbę odwiertów głównie w północnej części Okołu oraz na jego przedpolu /28 odwiertów/. Usytuowano je na pl. Wiosny Ludów 5 i 3/4 tzn. w ogrodzie¹ na terenie zabudowań klasztoru franciszkanów oraz w zachodniej części zabudowań Miejskiej Rady, przy ul. Senackiej nr 3, w północnej części ogrodu Muzeum Archeologicznego ponadto na chodniku ul. Poselskiej.

W południowej części Okołu wykonano badania uzupełniające / 6 odwiertów/ w bezpośrednim sąsiedztwie wykopu oznaczonego Waryńskiego-Plany wyk. IV. W wyniku wierceń uchwycono głębokość występowania calca, ponadto poziomy warstw wczesnośredniowiecznych, średniowiecznych i nowożytnych, posuwając naprzód znajomość ukształtowania terenu i składu przyrodniczego poziomów kul-

turowych w poszczególnych okresach, a co z tym się wiąże, możliwość dalszego wyznaczenia południowych i północnych fortyfikacji Okołu.

KRAKÓW-WAWEL

Państwowe Zbiory Sztuki
i Kierownictwo Odnowienia Zamku
Królewskiego na Wawelu
w Krakowie

Badania prowadził zespół archeologów obu instytucji./Sprawozdanie opracował mgr Józef Niżnik/. Finansowały Państwowe Zbiory Sztuki i Kierownictwo Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu. Dwudziesty trzeci sezon badań. Grodziako główne w IX-XIII, nadto relikty osadnictwa starożytnego, średniowiecznego i nowożytnego.

Głównym odcinkiem badawczym był tzw. Dziedziłczyk Batoro. Badania w tym terenie stanowiły kontynuację prac z roku 1970. Celem ich było dalsze odsłonięcie relikwów murów:

- a/ płytkiego / przedromańskiego/ bliżej nieokreślonej budowli,
- b/ z kamienia wapiennego, roboczo wiananego z Katedrą Chrobrego, mieszczącego się w hipotetycznie wyznaczonej linii fundamentu pod alternacją filarów i kolumn międzynawowych bazyliki,
- c/ oraz relikwów renesansowych łańcuch królewskich.

W trakcie badań wyróżniono tutaj trzy zespoły warstw: warstwy nowożytne miąższości około 50 cm, warstwy średniowieczne miąższości do 325 cm, oraz warstwy wczesnośredniowieczne, których miąższość wahała się od 20 do 90 cm.

W obrębie tych ostatnich o chronologii roboczo odnoszacej się do IX i X wieku, uchwycono kilka poziomów użytkowych, świadczących o intensywnym osadnictwie w tej części wzgórza wawelskiego. Z warstwy piasku nadkalkowego oraz z lejów krasowych pochodzi niezbyt duża ilość krzemienych narzędzi ę środkowego lub górnego paleolitu.

W korytarzu kołówni w południowym skrzydle budynku 5 w sondzie 5 a, zlokalizowanej w sąsiedztwie przedromańskiego kościoła B w trakcie prac badawczych stanowiących kontynuację prac z 1971 r., eksplorowano kompleks nawarstwień wczesnośredniowiecznych / miąższości ok. 130 cm/, których chronologia zamyka się w granicach IX/X do wieku XIII włącznie.